

Arbejds miljøklagenævnet har i april måned truffet følgende afgørelser af almen eller principiel interesse.

Afgørelserne vil i deres helhed blive lagt i Retsinformation, og afgørelserne kan søges på det journalnummer, der er givet i parentes (59.....).

Indholdsfortegnelse:

Lov om arbejdsmiljø	1
Sag nr. 1.....	1
Krav til bedre planlægning af buskørsel på grund af dårligt psykisk arbejdsmiljø.....	1
Sag nr. 2.....	2
Krav om at imødegå belastning ved løft af autohjul til og fra lagerreol samt brug af autoriseret arbejdsmiljørådgiver.....	2
Sag nr. 3.....	3
Krav om at ansatte i slagteri ikke må udsættes for utilfredsstillende akustiske forhold.....	3
Sag nr. 4.....	4
Belastende arbejdsstillinger ved højtryksspuling af skibe skal undgås.....	4
Sag nr. 5.....	4
Afslag på ansøgning om generel dispensation fra reglerne om unges arbejde med stoffer og materialer på produktionskoler.....	4
Sag nr. 6.....	5
Hjemvisning af påbud om brug af autoriseret arbejdsmiljørådgiver på grund af uklarhed om rette modtager af påbud.....	5
Lov om røgfri miljøer	6
Sag nr. 1.....	6
Forbud mod rygning i fælles opholdsrum på et bo - og behandlingstilbud.....	6

Lov om arbejdsmiljø

Sag nr. 1

Krav til bedre planlægning af buskørsel på grund af dårligt psykisk arbejdsmiljø.

Arbejds miljøklagenævnet vurderede, at buschaufførerne på en busrute med forsinkelser var udsat for dårligt psykisk arbejdsmiljø på grund af kritik fra kunder, når bussen er forsinket.

Nævnet afgjorde, at buschaufførernes arbejde ikke var planlagt sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt, idet Arbejdstilsynet havde konstateret forsinkelser mellem 2 - 9 minutter, og chaufførerne på grund af forsinkelserne ikke havde tid til pauser.

Ved kørsel med en konkret busrute havde Arbejdstilsynet konstateret, at bussen var forsinket i forhold til køreplanen. Forsinkelserne var mellem 2 og 9 minutter.

Ruten havde inden for de sidste år fået yderligere 3 stoppesteder, uden at der var taget højde for ændringerne.

Arbejdstilsynet gav påbud om, at arbejdet med buskørsel på ruten ikke var planlagt, tilrettelagt og udført, så arbejdet var sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt.

Arbejdstilsynet lagde vægt på den manglende overholdelse af køreplanen og i den forbindelse

- antallet af stoppesteder
- krav om service overfor passagerer, herunder gangbesværede passagerer
- krav om overholdelse af færdselsregler
- et øget antal stoppesteder og samme tidsplan
- chaufførernes reaktion på ikke at kunne levere en ordentlig kvalitet i arbejdet og ikke at kunne overholde køreplanen
- manglende pauser til toiletbesøg
- risiko for, at chaufføren mødes af utilfredse kunder.

Arbejds miljøklagenævnet fastholdt Arbejdstilsynets afgørelse, idet chauffører på den pågældende rute var udsat for en psykisk belastning, som kan give stress, idet det er chaufførerne, der modtager kundernes klager, når bussen er forsinket.

Nævnet lagde ved afgørelsen vægt på, at Arbejdstilsynet konstaterede, at bussen i alle tilfælde var forsinket, og forsinkelserne havde en afsmittende virkning, herunder at chaufførerne ikke kunne nå at holde pauser (j.nr. 5900171-09).

Sag nr. 2

Krav om at imødegå belastning ved løft af autohjul til og fra lagerreol samt brug af autoriseret arbejdsmiljørådgiver.

Arbejds miljøklagenævnet vurderede, at løft af op til 18,6 kg tunge autohjul op til en højde af 166 cm i en reol ikke var sikkerheds- og sundhedsmæssig fuldt forsvarlig, idet byrden var uhåndterlig og blev håndteret i næsten strakt arm.

Arbejdstilsynet havde ved tilsynsbesøg på et autoværksted konstateret, at autohjul blev løftet til og fra en reol med 3 hylder bestående af vanger til hjulene. En ansat løftede bl.a. et autohjul op til øverste vange i en højde på 166 cm. Løftet foregik med næsten strakt arm og et svaj i ryggen.

På den baggrund havde Arbejdstilsynet givet påbud om at imødegå risiko for overbelastning ved manuel håndtering af hjul til og fra øverste vange i reolen og om at bruge autoriseret arbejdsmiljørådgiver til løsning af problemet.

Klager havde anført, at arbejdet var sæsonbetonet, og at der kun lejlighedsvist i løbet af en arbejdsdag forekom håndtering af hjul fra den øverste vange (hylde). Den samlede løftemængde burde inddrages i vurderingen.

Arbejds miljøklagenævnet vurderede, at en håndtering af et hjul enten op eller ned fra reolen er en samlet arbejdsproces, der må ses som en helhed. Nævnet fandt ikke den samlede løftemængde afgørende for vurderingen.

Arbejdsmiljøklagenævnet vurderede, at manuel håndtering af hjul til den vange, der er placeret 166 cm over gulvet, ikke er sikkerheds- og sundhedsmæssig fuldt forsvarligt.

Nævnet lagde vægt på, at der var tale om løft af en byrde på op til 18,6 kg. Den fulde vægt af byrden blev håndteret i næsten strakt arm, når hjulet skulle op på den vange, der var 166 cm over gulvet, og medarbejderen måtte samtidig foretage et svaj i lænderyggen. Nævnet lagde også vægt på, at der er tale om en uhandterlig byrde, og at der findes et teknisk hjælpemiddel til brug for arbejdet (j.nr. 5900110-09 og 5900111-09).

Sag nr. 3

Krav om at ansatte i slagteri ikke må udsættes for utilfredsstillende akustiske forhold.

Arbejdstilsynet har kompetence til at give et slagteri påbud efter en byggetilladelse, idet virksomheden hører til en erhvervskategori, hvor arbejdsprocessen har afgørende betydning for bygningens udformning.

Det er derfor ikke en betingelse for et påbud, at forholdene er uforsvarlige. Det er nok for et påbud, at arbejdsforholdene i arbejdsmiljølovens forstand ikke er sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarlige.

Arbejdsmiljøklagenævnet vurderede, at de ansatte i de bestemte afdelinger af slagteriet blev udsat for støj på grund af, at de akustiske forhold ikke var tilfredsstillende. Nævnet lagde vægt på, at undersøgelser viste, at forholdene ikke levede op til Arbejdstilsynets krav om akustik.

Arbejdstilsynet gav på baggrund af målerapporter om de akustiske forhold påbud om, at et slagteri skulle forebygge unødigt støjbelastning i diverse arbejdsrum. Påbuddet var begrundet i lokalerne akustiske forhold. Virksomheden fik også påbud om at bruge en autoriseret arbejdsmiljørådgiver til at efterkomme påbuddet.

Klager anførte, at Arbejdstilsynet ikke har kompetence til at give påbud vedrørende bygningens akustiske forhold, idet Arbejdstilsynet kun kan give påbud, hvis forholdene var uforsvarlige. Klageren fremhævede, at Arbejdstilsynet under byggesagsbehandlingen ikke havde indvendinger mod de akustiske forhold, og at forholdene ikke var uforsvarlige.

Arbejdsmiljøklagenævnet vurderede, at Arbejdstilsynet har kompetence til at give påbud, idet et slagteri efter reglerne om arbejdsstedets indretning hører til den erhvervskategori, hvor arbejdsprocessen har afgørende betydning for bygningens udformning. Det er derfor ikke efter reglerne en betingelse for et påbud, at forholdene kan karakteriseres som uforsvarlige. Det er tilstrækkeligt, at forholdene ikke er sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarlige i arbejdsmiljølovens forstand.

Arbejdsmiljøklagenævnet fastholdt begge påbud og lagde vægt på, at de ansatte i de bestemte afdelinger af slagteriet blev udsat for støj på grund af, at de akustiske forhold ikke var tilfredsstillende. Nævnet lagde desuden vægt på, at undersøgelser viste, at forholdene ikke levede op til Arbejdstilsynets vejledninger om akustik (j.nr. 5900235-09 og 5900236-09).

Sag nr. 4

Belastende arbejdsstillinger ved højtryksspuling af skibe skal undgås.

Arbejds miljøklagenævnet afgjorde, at højtryksspuling af skibe ikke var planlagt og tilrettelagt sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt, da arbejdet foregik i belastende arbejdsstillinger.

Arbejds miljøklagenævnet vurderede, at arbejdet er belastende, da det er ensidigt statisk arbejde i en arbejdshøjde, som giver en fastlåst arbejdsstilling med vrid i ryg, nakke, hofte og bøjning i knæ, og at højtryksspulingen også foregik over skulderhøjde.

Ved tilsynsbesøg på et skibsværft konstaterede Arbejdstilsynet, at en ansat rensede skibe udvendigt ved brug af højtryksspuling.

Arbejdet foregik ved, at den ansatte ligger på knæ under skibet, og fra denne stilling spules bunden af skibet med en højtryksrenser, der holdes op mod og langs med bunden af skibet. De ansatte arbejdede i arbejdshøjde mellem 88 cm. og 107 cm.

Virksomheden oplyste, at der foretages højtryksrensning af skibe i gennemsnit 1 ½ gang om ugen med varierende timental pr. gang alt efter, hvor beskidt skibet er, og om der skal renses for fastgroede muslinger eller ej. Virksomheden oplyser, at der højtryksspules fra 1 – 2 timer og mere på hvert skib, der skal renses.

Arbejds miljøklagenævnet vurderede, at arbejdet ikke er planlagt og tilrettelagt således, at det kan udføres sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt, idet arbejdet foregår i belastende arbejdsstillinger.

Arbejds miljøklagenævnet lagde vægt på, at der er tale om ensidigt statisk arbejde, som på grund af den lave arbejdshøjde foregår i en fastlåst arbejdsstilling, som medfører bøjning/vrid i ryg, nakke, hofte og knæ. Nævnet lagde desuden vægt på, at højtryksspuleren ved brug løftes op over skulderhøjde, og at det kræver en vis kraft for at holde og styre højtryksspuleren (j.nr. 5900332-09).

Sag nr. 5

Afslag på ansøgning om generel dispensation fra reglerne om unges arbejde med stoffer og materialer på produktionsskoler.

Produktionsskoler fik afslag på generel dispensation til at elever må arbejde med visse produkter indeholdende farlige stoffer og materialer.

Elever på en produktionsskole er omfattet af reglerne om unges arbejde, idet elever på en produktionsskole udfører arbejde for en arbejdsgiver i lighed med det arbejde, der udføres i erhvervsvirksomheder.

Der kan ikke gives en generel dispensation, da der i reglerne om unges arbejde alene er hjemmel til at give dispensation efter en vurdering af de konkrete forhold på den enkelte produktionsskole.

Produktionsskoleelevers skoleforløb kan ikke sidestilles med en erhvervskompetencegivende uddannelse, da eleverne under et skoleforløb på en produktionsskole ikke erhverver sig en kompetence til at drive erhverv på egen hånd.

På vegne af en række produktionsskoler søgtes om en generel dispensation til, at produktionsskolernes elever må arbejde med en række produkter indeholdende farlige stoffer og materialer.

Ifølge reglerne om unges arbejde må unge under 18 år ikke erhvervsmæssigt arbejde med en række farlige stoffer og materialer. Reglerne gælder arbejde for en arbejdsgiver.

Arbejds miljøklagenævnet vurderede, at der skulle gives afslag på ansøgningen om dispensation, idet unges ophold på en produktionsskole er at betragte som arbejde for en arbejdsgiver. Eleverne på en produktionsskole er derfor omfattet af reglerne i bekendtgørelsen om unges arbejde, bl.a. fordi der er tale om arbejde, der ligeledes udføres i almindelige virksomheder.

Arbejds miljøklagenævnet afgjorde, at der ikke kan gives en generel dispensation på grund af ordlyden i bekendtgørelsens regel om dispensation, da bestemmelsen efter sin ordlyd kræver en vurdering af de konkrete forhold, som de unge skal arbejde under, dvs. den enkelte produktionsskoles forhold.

Nævnet vurderede ikke, at elevens skoleforløb på en produktionsskole kan sidestilles med en erhvervskompetencegivende uddannelse, da et skoleforløb på en produktionsskole hviler på en aftale, og at de unge under et skoleforløb på en produktionsskole ikke erhverver en sådan kompetence, at de kan udføre et bestemt erhverv på egen hånd (j.nr. 5900291-09).

Sag nr. 6

Hjemvisning af påbud om brug af autoriseret arbejdsmiljørådgiver på grund af uklarhed om rette modtager af påbud.

Arbejds miljøklagenævnet hjemviste en række påbud om brug af autoriseret arbejdsmiljørådgiver sendt til en adresse i kommunen, da der var uklarhed om, hvorvidt adressaten for påbudene var arbejdsgiver over for de ansatte i de enkelte forvaltninger og institutioner.

Påbudene om brug af autoriseret arbejdsmiljørådgiver ved gentagne overtrædelser af arbejdsmiljølovgivningen skal rettes til arbejdsgiveren for de ansatte.

En større kommune klagede over påbud om brug af autoriseret arbejdsmiljørådgiver ved gentagne overtrædelser af arbejdsmiljølovgivningen vedrørende formelle krav, indeklima, ergonomi, ulykkesrisici, psykisk arbejdsmiljø og støj.

Kommunen klagede alene over, at afgørelserne var sendt til en adresse i kommunen, trods kommunen har en styreform, der bevirker, at det ikke er muligt at efterkomme påbud om løsning af arbejdsmiljøproblemer på tværs af kommunens forvaltninger og institutioner, idet kommunen

består af flere ansættelsesmyndigheder. Kommunen er i det Centrale Virksomhedsregister (CVR) registreret med ét nummer. Afgørelserne var sendt til den adresse, der fremgik af CVR.

Efter reglerne om brug af autoriseret arbejdsmiljørådgiver skal påbud rettes til arbejdsgiveren. Der var i sagen uklarhed om, hvorvidt adressaten for påbuddene var arbejdsgiver over for de ansatte i de enkelte forvaltninger og institutioner.

Arbejdsmiljøklagenævnet hjemviste sagerne til nærmere belysning af dette spørgsmål (j.nr. 5900238-09).

Lov om røgfri miljøer

Sag nr. 1

Forbud mod rygning i fælles opholdsrum på et bo - og behandlingstilbud.

Der må ikke ryges på et bo- og behandlingshjem, med mindre der indrettes rygerum eller rygekabiner, hvor rygning kan finde sted.

Det kan dog besluttes, at den enkelte beboer må ryge i det værelse eller den bolig, der tjener som den pågældendes private hjem.

Ved et tilsynsbesøg på et bo – og behandlingshjem for psykisk syge og misbrugere konstaterede Arbejdstilsynet, at der blev røget i et fælles opholdsrum, hvor der både sad beboere og personale.

Opholdrummet havde en central placering og var det eneste fællesrum. Det var indrettet med sofaer og fjernsyn i den ene ende og spiseborde i den anden. Der var åbent ud til tilstødende gangarealer. Der var røg i luften og en tydelig lugt af cigaretrøg.

Arbejdsmiljøklagenævnet afgjorde, at det ikke er tilladt at ryge i behandlingshjemmets lokaliteter, medmindre der indrettes rygerum og rygekabiner, hvor rygning kunne finde sted.

Klagenævnet vurderede dog, at behandlingshjemmet under visse betingelser vil kunne beslutte, at den enkelte beboer må ryge i det værelse eller den bolig, der tjener som den pågældendes private hjem i henhold til lovens bestemmelser herom (j.nr. 5900194-09).

Nyhedsbreve fra Arbejdsmiljøklagenævnet (AMK) kan findes på Arbejdsmiljøklagenævnets hjemmeside www.arbejdsmiljoeklagenævnet.dk. under ”læs afgørelser fra AMK”.

Dette nyhedsbrev er udgivet af Arbejdsmiljøklagenævnets sekretariat.

Ansvarlig for nyhedsbrevet er specialkonsulent Erik Pohl, direkte tlf. 3341 1459.
